

SÈRIE 4**OPCIÓ A**

1.

1.1. "Jo": s'identifica amb l'autor, Miquel Pairoli. L'any 1970, quan tenia quinze anys, va llegir amb passió les aventures del capità Hatteras, el personatge de Jules Verne que pren per interlocutor en el text i en honor del qual havia batejat un gosset petener amb el mateix nom, Duck, d'un gos danès propietat del personatge. "Tu": és, doncs, el capità John Hatteras, aventurer britànic rude, valent i sense gaires escrúpols que en la novel·la de Verne tenia la dèria de ser el primer a arribar al pol nord pels anys 60 del segle XIX.

Si el resum es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. En la mesura que els viatges interplanetaris actuals demanen dels astronautes que els protagonitzen més formació tecnològica i preparació fisiològica que no pas intrepidesa en el sentit tradicional de la paraula, sembla raonable i coherent l'opinió segons la qual l'equivalent contemporani de Hatteras fóra un ric *broker* afeccionat a travessar els oceans en solitari per pur esperit d'aventura. Tanmateix, com que els astronautes també deuen tenir, a la seva manera, un esperit aventurer molt considerable, la dita opinió no deixa de ser discutible.

Si el comentari es considera encertat i prou complet: 1 punt.

Si el comentari es considera encertat però no prou complet: 0'75 punts.

Si el comentari es considera encertat però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el comentari no és encertat però conté algun element aprofitable: 0'25 punts.

1.3. a) Vol dir que tot allò que té a veure amb els avenços científics i tecnològics en el món actual té unes dimensions incomparablement més àmplies que en el segle XIX.

b) Vol dir que el petener ja és mort.

c) Vol dir que el país és (o era) poc consistent, desestructurat, indefens, deixat de la mà de Déu, etc., com un llibre malmès.

d) Vol dir que una vegada barrejats de qualsevol manera en les llibreries de vell tots els llibres, bons o dolents, comparteixen un destí ben trist: aquestes llibreries serien, per als llibres, el que els cementiris són per als homes.

Quatre respostes considerades encertades: 1 punt.

Tres respostes considerades encertades: 0'75 punts.

Dues respostes considerades encertades: 0'5 punts.

Una resposta considerada encertada: 0'25 punts.

1.4. a) antecedent: "D'aquesta mania teva"

b) antecedent: "[en] llegir les teves aventures"

c) antecedent: que el capità Hatteras (és a dir, el llibre de les seves aventures) es trobés a la caixa dels llibrots a 2 euros

d) "En la fossa comuna dels llibres vells [...] el més digne i el més bast bescanvien els cucs" (perquè una expressió com aquesta fóra pròpia d'Espriu)

Quatre respostes considerades encertades: 1 punt.

Tres respostes considerades encertades: 0'75 punts.

Dues respostes considerades encertades: 0'5 punts.

Una resposta considerada encertada: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

3.1. a) - "que em respondràs que en aquell temps tu volies ser el primer a arribar al pol"
subordinada substantiva amb funció de complement directe

- "que en aquell temps tu volies ser el primer a arribar al pol"

subordinada substantiva amb funció de complement directe

- "ser el primer a arribar al pol"

subordinada substantiva infinitiva amb funció de complement directe

- "a arribar al pol"

subordinada adjectiva infinitiva amb funció de complement de nom

(és a dir, si voleu: del nom 'home', implícit)

b) 1) amb funció de CI: "em"

2) amb funció de CC: "en aquell temps"; [també, acceptable:] "ja"

3) amb funció d'atribut: "el primer a arribar al pol"

4) amb funció de CRV: "al pol"

Resposta a a) (essencialment) correcta i completa: 0'75 punts.

Resposta a a) amb dues subordinades del tot ben identificades: 0'5 punts.

Resposta a a) amb una subordinada del tot ben identificada: 0'25 punts.

Resposta a b) amb quatre encerts: 0'75 punts.

Resposta a b) amb tres encerts: 0'5 punts.

Resposta a b) amb dos encerts: 0'25 punts.

3.2. L'opció correcta és la c).

3.3. a) mania, obsessió, obstinació, ceba, idea fixa,...

b) bravura, coratge, empena, gosadia, ardidesa, intrepidesa,...

c) tafaneria, interès, batxilleria,...

d) causticitat, mordacitat, sarcasme, verba,...

Quatre respostes considerades correctes: 1 punt.

Tres respostes considerades correctes: 0'75 punts.

Dues respostes considerades correctes: 0'5 punts.

Una resposta considerada correcta: 0'25 punts.

3.4. **hissar**-hi: "ss": [s], o bé: fricatiu alveolar sord

els americans: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor

acceleració: "cc": [ks], o bé: oclusiu velar sord + fricatiu alveolar sord

aleshores: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor

exemplar: "x": [gz], o bé: oclusiu velar sonor + fricatiu alveolar sonor

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.

OPCIÓ B

1.

1.1. La qüestió homèrica és la polèmica, ja plantejada pels antics i represa amb força pels moderns, sobre l'autoria de la *Ilíada* i l'*Odissea*. Els analistes, posant èmfasi en les diferències i contradiccions dels poemes, no creien que fossin d'un autor únic; els unitaris, sí, i consideraven Homer com un poeta en sentit modern. La solució de la qüestió, que s'ha anat imposant entre els hel·lenistes, es basa en la idea que els poemes, d'origen divers i difusió oral, van passar a l'escriptura en mans d'un únic gran poeta.

Si el resum es considera correcte i prou complet: 1 punt.

Si el resum es considera correcte però no prou complet: 0'75 punts.

Si el resum es considera correcte però clarament incomplet: 0'5 punts.

Si el resum té algun defecte greu però recull informació pertinent: 0'25 punts.

1.2. a) Primera persona plural, aquest "nosaltres" sembla referir-se a tots els hereus de la cultura occidental (entre els quals figuren, evidentment, l'autor i els seus lectors).

b) Primera persona amb un plural que sembla fictici, en la mesura que fóra una manera de designar l'autor sol (però es pot opinar que els lectors també s'hi inclouen).

c) Primera persona singular: aquí l'autor assumeix plenament la responsabilitat del que diu, sense estendre-la a ningú més.

d) Primera persona plural: es deu tractar del "nosaltres" que formen els hel·lenistes, és a dir, els especialistes coneixedors de la matèria en què s'inclou l'autor.

Quatre respostes considerades correctes: 1 punt.

Tres respostes considerades correctes: 0'75 punts.

Dues respostes considerades correctes: 0'5 punts.

Una resposta considerada correcta: 0'25 punts.

1.3. a) antecedent: *hexàmetres*

b) antecedent: *els dubtes i les discussions dels antics [que implicaven altres problemes, relatius a la composició i a la dicció de les diferents parts i del total]*

c) antecedent: *[de] cada poema*

d) antecedent: *els unitaris*

Quatre respostes considerades correctes: 1 punt.

Tres respostes considerades correctes: 0'75 punts.

Dues respostes considerades correctes: 0'5 punts.

Una resposta considerada correcta: 0'25 punts.

1.4. a) Vol dir que els especialistes moderns han escrit molt sobre la qüestió homèrica. "Seguir el curs d'aquests rius" és una extensió al·legòrica de la metàfora dels rius de tinta que fa referència a la coneixença o el seguiment de l'estat de la qüestió a través de la lectura dels escrits que s'hi refereixen, de cara a resumir-ne el contingut.

b) Metàfora de la llum aplicada al conjunt d'un poema: no és fàcil de trobar-hi un equivalent literal, no metafòric, perquè estem acostumats a considerar "lluminoses", "brillants", etc., les obres d'art de primera categoria. Tanmateix, un equivalent de "a la llum de.." podria ser "segons el sentit de...". En l'expressió "il·luminar-ne les zones de foscor" la metàfora de la llum es correlaciona amb el seu contrari. L'expressió significa que el sentit global del poema ("la llum") serveix per entendre ("aclarir", "il·luminar") les dificultats d'interpretació ("foscors") que puguin presentar algunes de les seves parts.

Resposta a a) considerada correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a a) considerada correcta però no prou completa: 0'25 punts.

Resposta a b) considerada correcta i completa: 0'5 punts.

Resposta a b) considerada correcta però no prou completa: 0'25 punts.

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació"; vegeu l'apartat "**Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i comentari crític]**".

3.

3.1. a) - "Els més atents destacaven les diferències entre ambdós poemes"

ORACIÓ PRINCIPAL [o bé: PRIMERA ORACIÓ PRINCIPAL]

- "i miraven d'explicar-se aquest fet col·locant la *Ilíada* en la joventesa del poeta i guardant per a la seva senectut l'*Odissea*"

ORACIÓ COORDINADA A LA PRINCIPAL [o bé: SEGONA ORACIÓ PRINCIPAL, COORDINADA A LA PRIMERA]

- "d'explicar-se aquest fet"

ORACIÓ SUBORDINADA SUBSTANTIVA, INFINITIVA

- "col·locant la *Ilíada* en la joventesa del poeta

1a. ORACIÓ SUBORDINADA ADVERBIAL (MODAL), GERUNDIVA

- "i guardant per a la seva senectut l'*Odissea*"

2a. ORACIÓ SUBORDINADA ADVERBIAL (MODAL) GERUNDIVA, COORDINADA A L'ANTERIOR

b) - *les diferències entre ambdós poemes*: CD de *destacaven*

- *d'explicar-se aquest fet*: CD de *miraven*

- *aquest fet*: CD de *explicar-se*

- *la Ilíada*: CD de *col·locant*

- *l'Odissea*: CD de *guardant*

c) L'únic subjecte explícit, *Els més atents*, ho és de la (primera) oració principal. Els restants subjectes, implícits, són sempre correferencials a aquest primer subjecte. En termes més planers es podria dir que totes les oracions tenen "el mateix" subjecte.

Si en la resposta a a) s'analitzen bé les cinc oracions: 0'75 punts.

Si en la resposta a a) s'analitzen bé quatre o tres oracions: 0'5 punts.

Si en la resposta a a) s'analitzen bé dues oracions: 0'5 punts.

Si la resposta a b) és correcta i completa: 0'5 punts.

Si en la resposta a b) s'identifiquen correctament quatre o tres CD: 0'25 punts.

Si la resposta a c) es considera correcta: 0'25 punts.

3.2. L'opció correcta és la b).

3.3. atribuíen → assignaven

destacaven → subratllaven

implicaven → comportaven

ultrapassaven → superaven

analitzaven → estudiaven

afinaven → precisaven

deixaven → permetien

Set respostes encertades: 1 punt.

Sis respostes encertades: 0'75 punts.

Cinc o quatre respostes encertades: 0'5 punts.

Tres respostes encertades: 0'25 punts.

3.4. grega: "g": [ɣ], o bé: aproximant velar sonor

Els antics: "s": [z], o bé: fricatiu alveolar sonor

dubtaven: "b": [p], o bé: oclusiu labial sord

explicar-se: "x": [ks], o bé: oclusiu velar sord + fricatiu alveolar sord

relatiu: "r": [r], o bé: líquid vibrant alveolar múltiple

Cinc respostes correctes: 1 punt.

Quatre respostes correctes: 0'75 punts.

Tres respostes correctes: 0'5 punts.

Dues respostes correctes: 0'25 punts.